

Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansallinen ohjausryhmä

13.4.2021 klo 9–11.30

Zoom

Jäsenet:

	Etunimi	Sukunimi	Nimeävä organisaatio	Oma organisaatio
Läsnä	Minna	Abrahamsson-Sipponen	FUN	Oulun yliopisto
Läsnä	Janne	Kanner	CSC	CSC
Läsnä	Terhi	Kilpi	Tulanet	THL
Läsnä	Helena	Laaksonen	Tietoarkisto	Tietoarkisto
Läsnä	Leo	Lahti	Tutkijajäsen (Unifi)	Turun yliopisto
Läsnä	Hanna	Lahtinen	Arene	Laurea
Läsnä	Riitta	Maijala	Suomen Akatemia	Suomen Akatemia
Läsnä	Minna	Martikainen	Unifi	Vaasan yliopisto
Läsnä	Sanna	Marttinen	Tulanet	Tulanet
Läsnä	Liisa	Maunuksela	Tulanet	Ruokavirasto
Läsnä	Ossi	Naukkarinen	Unifi	Aalto yliopisto
Läsnä	Eeva	Nyrövaara	Unifi	Unifi
Läsnä	Emilia	Palonen	TSV	Valtiotieteellinen yhdistys
Läsnä	Riikka	Paloniemi	Tutkijajäsen (Tulanet)	SYKE
Läsnä	Taina	Pihlajaniemi	Unifi	Oulun yliopisto
Läsnä	Seliina	Päällysaho	Tutkijajäsen (Arene)	Seinäjoen AMK
Läsnä	Juhani	Soini	Arene	Turun AMK
Läsnä	Arja	Tuuliniemi	Kansalliskirjasto	Kansalliskirjasto

Läsnä:

Tomi Rosti (UEF) - esittelijä kohta 3

Kalle-Antti Suominen (UTU) - esittelijä kohta 4

Pirjo-Leena Forsström (CSC) - esittelijä kohta 5

Henriikka Mustajoki (TSV), esittelijä

Hanna Lahdenperä (TSV), sihteeri

Asiantuntijaryhmien puheenjohtajat:

Susanna Nykyri (TUNI) – aineistojen avoimuus

Mari Riipinen (UTU) – toimintakulttuurin avoimuus

Timo Vilen (Kansalliskirjasto) – julkaisemisen avoimuus - este

Oppimisen avoimuus puheenjohtaja Terhi Kaipainen (XAMK)

MUISTIO

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

2. Edellisen kokouksen muistio tiedoksi

Liite 1:

https://drive.google.com/file/d/1jM1RJEy1M_roXkohB0Pn81lwfvZymnnt/view?usp=sharing

3. Tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimen saatavuuden linjaus: Tutkimusdatan osalinjaus

Ohjausryhmä käsitteli linjausluonnosta 8.2. ja ehdotti siihen vähäisiä muutoksia.

Linjauksen tueksi on suunniteltu maaliskuussa ilmestyvää uutissarjaa, jossa käsitellään linjauksen merkitystä:

- Arkistoille
- Epätyypilliselle datalle (Tiedeinstituutit ja Metsätieteellinen seura)
- Sensitiiviselle datalle
- Linjauksen aikataulujen tarkoitus ja rooli
- Koulutukselle ja taidoille
- Palveluille

Liite 2: Tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimuus. Korkeakoulu- ja tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2021–2025. Osalinjaus 1: Tutkimusdatan avoin saatavuus

https://docs.google.com/document/d/18K1qE9oy8CxS36aqSbdUREYhQJYh5Q0quDaMe_ebNIs/edit?usp=sharing

Liite 3: Öppna forskningsmaterial och -metoder. Policy och åtgärdsprogram för det finländska högskole- och forskarsamfundet 2021–2025. Delpolicy 1: Öppen tillgång till forskningsdata

https://docs.google.com/document/d/1X3Xp5hkk_rUDcbbnsAGO1iN978-3MllldZ-PpDRn7W0/edit?usp=sharing

Liite 4: Open research data and methods. National policy and executive plan by the higher education and research community for 2021–2025. Policy component 1: Open access to research data

https://docs.google.com/document/d/1kL7EM4K2yb_WWNscfyMUUMcKfMOzlfRqEgvmxIjPykA/edit?usp=sharing

Päätös: Toimituskunta pyrkii sisällyttämään maininnan tutkijan ensikäyttöoikeudesta ja tarkentamaan muotoilun “viimeistään vuonna 2021” muotoon “vuonna 2021 tai vuoden 2021 aikana”. Näillä muutoksilla osalinjaus kieliversioineen hyväksyttiin. Osalinjaus julkaistaan Avoimen tieteen kevätpäivillä 4.5.2021.

4. Avoimen tieteen seurantamallin alustava luonnos

Ohjausryhmän nimeämä Avoimen tieteen seurantatyöryhmä on laatinut ensimmäisen luonnoksen seurantamalliksi. Asian esitteli seurantatyöryhmän puheenjohtaja Kalle-Antti Suominen (UTU).

Liite 5: [Seurantamallin alustava luonnos](#)

Keskustelu: Ohjausryhmä vahvisti seurantamallin perusratkaisut. Työryhmä jatkaa mallin työstämistä asiantuntijayhteisön kanssa ja esittelee seuraavan version kesäkuun kokouksessa.

5. Avoimen tieteen infrastruktuurin arkkitehtuurin valmisteluryhmä

Ohjausryhmä päätti kokouksessaan 8.2.2021 muodostaa avoimen tieteen viitearkkitehtuurityötä valmistelevalle työryhmän, jonka tehtävänä on määrittellä arkkitehtuurityöryhmän toimeksianto. Asian esitteli Pirjo-Leena Forsström (CSC)

Liite 6: [Arkkitehtuurityön valmisteluryhmän raportti](#)

Keskustelu: Valmistelevalle työryhmän ehdottama fokus hyväksyttiin: kesäkuun kokoukseen työryhmä tuo suunnitelman, jossa tehtävänantoa on täsmennetty sekä etenemistapaan liittyvät riskit on tunnistettu. Todettiin, että tavoitearkkitehtuurityöryhmän ja seurantatyöryhmän yhteistyö on varmistettava ja että korkeakoulusektorin edustusta tulee vahvistaa.

6. Kotimaisten tieteellisten julkaisujen kestävä avoimuus

Ohjausryhmän nimeämä työryhmä valmistelee esitystä kustannusmalliksi ja on tehnyt niiden pohjaksi periaatepäätöksiä mallin tavoitteista ja hahmotellut vaihtoehtoisia rakenteita.

Tavoitteena on saada kustannusmalliluonnos avoimelle kommentoinnille 17.5.–24.6.2021. Asian esitteli Ossi Naukkarinen, joka toimii työryhmän puheenjohtajana

Liite 7: [Työryhmän raportti ja alustavia ratkaisumalleja](#)

Keskustelu: Keskusteltiin ratkaisumalleista. Ratkaisumalleihin ei esitetty muutoksia ja ohjausryhmä puolsi kaikkien mallien viemistä jatkokeskusteluun. Työryhmä jatkaa työskentelyä ja valmistelee luonnoksen avoimelle kommentoinnille. Työryhmä esittelee seuraavan version sekä kommentoinnista saadun palautteen Ohjausryhmän elokuun kokouksessa.

7. Julistuksen allekirjoitus koordinaatioon osallistumisen ehtona

Avoimen tieteen koordinaatiotyöhön osallistuminen on ollut kaikille avointa ja suuri osa osallistumisista perustuu omaan ilmoittautumiseen eikä sitä ole muodollisesti rajoitettu millään tavalla. Kaupallisten intressitahojen edustajien osallistumista on jouduttu työryhmissä pohtimaan.

Päätös: Avoimen tieteen koordinaatio selvittää ratkaisumalleja ja esittelee ehdotuksen kesäkuun kokouksessa.

8. Muut esille tulevat asiat

- a. Työsuunnitelma, kevät 2021

Ohjausryhmän työsuunnitelma, kevät 2021:

Kokous	Aihe	Työvaihe	Päätös
Huhtikuu	Tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimen saatavuuden linjaus: Tutkimusdatan avoin saatavuus (osalinjaus 1)	Hyväksyminen	x
	Avoimen tieteen seurantatyöryhmän luonnos kansallisen seurannan malliksi	1. käsittely (seuraavaksi kommentointi)	
	Kotimaisten tiedelehtien työryhmän työskentely (ja ratkaisuehdotus?)	1. käsittely	
Kesäkuu	EOSC Finland Forumin järjestäytyminen kevään aikana	Raportti	
	Viitearkkitehtuurin valmistelevan ryhmän raportti ja arkkitehtuuriryhmän perustamispäätös	Raportti ja Päätös	X
	Seurantamallin luonnos	2. käsittely	
	Toimintakulttuurin avoimuuden linjauksen ensimmäinen luonnos	1.käsittely	
Elokuu	EOSC Finland Forumin järjestäytyminen kevään aikana	Raportti	
	Kotimaisten tutkimusjulkaisujen kokonaiskustannusmallin kommentoinnin tulokset	Raportti	
	Toimintakulttuurin linjaus	2. käsittely	